

W

Wage Dynamics Network, WDN = δίκτυο δυναμικότητας μισθών. Ένα δίκτυο πληροφοριών των ερευνητών του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών που μελετούν τα χαρακτηριστικά και τις πηγές της δυναμικής των μισθών στη ζώνη του ευρώ και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τη σχέση τους με τις τιμές σε συνολική βάση ή σε επίπεδο μικροοικονομικής. Μία πρώτη μελέτη της ομάδας έρευνας του δικτύου (WDN survey group) ήταν η έρευνα για τους μισθούς, το εργατικό κόστος και τη συμπεριφορά καθορισμού των τιμών σε επίπεδο επιχείρησης σε 17 κράτη. Συγκεντρώθηκαν στοιχεία για τους μισθούς και τον καθορισμό των τιμών, την ανελαστικότητα διαμόρφωσης των μισθών και την προσαρμογή μισθών και τιμών στους οικονομικούς και χρηματοοικονομικούς κραδασμούς (shocks). Αναλύθηκαν, επίσης, οι στεγαστικές αγορές και ο ρόλος των τραπεζών και των πιστώσεων στη μετάδοση του νομισματικού μηνύματος.

Warrant = τίτλος επιλογής. Πρόκειται για ένα τίτλο που παρέχει στον κομιστή το δικαίωμα αγοράς χρεογράφου σε καθορισμένη τιμή (συνήθως υψηλότερη της τρέχουσας τιμής της αγοράς) μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ή διηνεκώς. Ενίοτε, το πιστοποιητικό προσφέρεται με ένα χρεόγραφο σαν κίνητρο αγοράς αυτού και μπορεί, μετά από ορισμένο διάστημα, να αποσπασθεί αυτού και να τύχει ξεχωριστής διαπραγμάτευσης. Ομοιάζει με το call option (δικαίωμα αγοράς χρεογράφου στο μέλλον) αλλά ο χρόνος εξάσκησης του δικαιώματος είναι πολύ μεγαλύτερος, μερικές φορές πολλά χρόνια. Διακρίνουμε τις ακόλουθες μορφές του τίτλου επιλογής:

♣ **bond warrant** όταν το υποκείμενο μέσο είναι ένα ομόλογο. Προσφέρει στον κάτοχο το δικαίωμα αγοράς ενός νέου ομολόγου από τον εκδότη σε μια προκαθορισμένη τιμή με το ίδιο ή μικρότερη κουπόνι από ότι αυτό της αρχικής έκδοσης. Εάν τα επιτόκια μειωθούν η αξία του τίτλου επιλογής θα αυξηθεί. Για το λόγο αυτό, οι επενδυτές πληρώνουν ένα premium κατά την έκδοση του δανείου είτε με την καταβολή υψηλότερης τιμής αγοράς ή αποδεχόμενοι κουπόνια μικρότερης απόδοσης

♣ **harmless warrant** είναι ένα παρόμοιο χρηματοπιστωτικό προϊόν που χρησιμοποιεί τον τίτλο επιλογής για να αγοράσει περισσότερα ομόλογα με ένα συγκεκριμένο επιτόκιο. Στόχος των επενδυτών είναι να επωφεληθούν από μία πιθανή πτώση των επιτοκίων και να αγοράσουν ομόλογα με τοκομερίδιο που θα περιλαμβάνει ένα υψηλότερο επιτόκιο από αυτό της διατραπεζικής αγοράς. Κύριο χαρακτηριστικό του είναι ότι ο δανειζόμενος μπορεί να αγοράσει και πάλι το αρχικό ομόλογο στην τιμή που είχε εκδοθεί

♣ **window warrant or European warrant** είναι ένα είδος τίτλου επιλογής το οποίο μπορεί να εκτελεσθεί μόνο σε καθορισμένη χρονική περίοδο ή ημέρα

♣ **equity warrant** όταν το υποκείμενο μέσο είναι μία μετοχή. Ο εκδότης που προσφέρει ένα ομόλογο με ένα τίτλο επιλογής σε μετοχή έχει το πλεονέκτημα ότι διευρύνει τη βάση των επενδυτών με την πώληση είτε σε επενδυτές σταθερού εισοδήματος είτε σε κερδοσκόπους μετοχών με μία μόνο προσφορά αποφεύγοντας με τον τρόπο αυτό την διπλή έκδοση. Το χρεόγραφο αυτό δίνει το δικαίωμα στον κάτοχο αυτού να αγοράσει ένα συγκεκριμένο αριθμό μετοχών μιας εταιρίας σε μια τιμή που έχει καθορισθεί από πριν. Το επιτόκιο που επιβαρύνει αυτό το δικαίωμα είναι σταθερό και χαμηλότερο αυτών που ισχύουν σε συνθήκες της αγοράς.

♣ **discount warrant** που επιτρέπει στον επενδυτή να αγοράσει μια μετοχή σε μια τιμή πολύ κατώτερη της ονομαστικής και να επωφεληθεί από τη μεγάλη απόδοση. Συνήθως καλείται και «capped» διότι το μέγιστο κέρδος είναι περιορισμένο. Ο κάτοχος αυτού του είδους του τίτλου επιλογής θα λάβει ενδεχόμενα υψηλή απόδοση μόνο όταν η τιμή της μετοχής υπερβεί την ανώτατη τιμή (cap price) τη στιγμή της λήξης του τίτλου.

Warranty = εγγύηση δωρεάν επισκευής. Αναφέρεται στην γραπτή εγγύηση που παρέχει ο πωλητής στον αγοραστή ενός προϊόντος με την οποία ο πρώτος δεσμεύεται ότι, εάν το προϊόν παρουσιάσει πρόβλημα και χρειασθεί επισκευή μέσα σε ένα ορισμένο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία αγοράς, θα διορθώσει το πρόβλημα χωρίς ο αγοραστής να του καταβάλλει το αντίτιμο οποιασδήποτε δαπάνης.

Wealth Management = βλέπε όρο «Total Wealth Management».

Weather derivative = ένα παράγωγο που χρησιμοποιείται από τις εταιρίες για την κάλυψη ζημιών (hedging) προερχόμενων από τη μεταβολή του καιρού. Ο επενδυτής ο οποίος πωλεί αυτό το παράγωγο αποδέχεται τον κίνδυνο επιβαρύνοντας τον αγοραστή με μια προμήθεια. Εάν δεν συμβεί τίποτα, ο επενδυτής καταγράφει κέρδος μέσω της προμήθειας. Εάν όμως ο καιρός επιδεινωθεί σε επίπεδα που περιγράφονται στη σύμβαση τότε ο πωλητής υποχρεούται να πιστώσει τον αγοραστή με το συμφωνηθέν ποσό. Δεν πρόκειται ακριβώς για μια ασφάλεια στην οποία ο ασφαλιζόμενος καιρικός κίνδυνος είναι σπάνιος όπως ένας τυφώνας ή ένας ανεμοστρόβιλος. Στο καιρικό παράγωγο προϊόν η επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου είναι γεγονός σύνηθες όπως π.χ μια ξηρασία κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού ή μια καταστρεπτική για ορισμένη δενδροκαλλιέργεια πυκνή χιονόπτωση κατά του διάρκειας του χειμώνα.

Webcasting = υπηρεσία αναμετάδοσης φωνής και εικόνας μέσω σύνδεσης με το διαδίκτυο. Η τεχνική αυτή χρησιμοποιείται συνήθως από μεγάλους διεθνείς οργανισμούς και πολυεθνικές επιχειρήσεις για να μεταδώσουν είτε ζωντανά ή μαγνητοσκοπημένα σημαντικά γεγονότα όπως συνελεύσεις, συνέδρια και πολιτιστικές δραστηριότητες. Είναι γνωστή και με τον όρο Internet Broadcasting.

Weighted average cost of capital (WACC) = μεσοσταθμικό κόστος κεφαλαίου. Είναι η αναμενόμενη απόδοση ενός χαρτοφυλακίου που περιλαμβάνει όλα τα χρεόγραφα της επιχείρησης. Χρησιμοποιείται σαν κινητή αναλογία για τις επενδύσεις κεφαλαίου. Συχνά αναφέρεται και σαν το μεσοσταθμικό κόστος του μετοχικού κεφαλαίου και του χρέους της επιχείρησης. Η βαρύτητα των συντελεστών προσδιορίζεται από τις σχετικές αναλογίες του μετοχικού κεφαλαίου και του χρέους στη δομή του κεφαλαίου της επιχείρησης.

When-issued = μεταξύ της ανακοίνωσης της έκδοσης νέας σειράς χρεογράφων και της επίσημης ημέρας πώλησης μεσολαβεί κάποιο χρονικό διάστημα στο οποίο οι αγοραπωλησίες των χρεογράφων, των οποίων η έκδοση έχει εγκριθεί, πραγματοποιούνται με τον όρο when issued δηλαδή όταν εκδοθούν. Τα χρεόγραφα αυτά διαπραγματεύονται στη βάση της απόδοσης αυτών (on a yield basis) αφού η τιμή δεν μπορεί να προσδιορισθεί με άλλο τρόπο πριν να γίνει γνωστό το επιτόκιο του κουπονιού. Δηλαδή η τιμή τους μπορεί να υπολογισθεί από τη στιγμή της ανακοίνωσής τους από τον εκδότη με βάση την απόδοση στη λήξη (yield to maturity). Η τιμή συνήθως υπολογίζεται για παράδοση την ημέρα της έκδοσης. Τα ομόλογα του θησαυροφυλακίου, οι νέες εκδόσεις μετοχών και ομολόγων, το μετοχικό κεφάλαιο που έχει διαιρεθεί (stock split) και σε περιπτώσεις συγχωνεύσεων η διαπραγμάτευση γίνεται συνήθως με βάση την πρακτική «μόλις εκδοθεί» (on a when-issued basis).

White Knight (Chevalier blanc) = λευκός ιππότης. Ονομάζεται η τράπεζα ή η εταιρία που παρεμβαίνει σε μια επιθετική εξαγορά μετά από συνεννόηση με την τράπεζα ή εταιρία στόχο. Υποβάλλει μία καλύτερη δημόσια προσφορά με σκοπό να εξουδετερώσει την αρχική προσφορά και να αποτρέψει την εξαγορά από τον επιτιθέμενο που δεν έχει τη συναίνεση του διοικητικού συμβουλίου ή των βασικών μετόχων της τράπεζας ή εταιρίας στόχου.

Wholesale banking = η χονδρική τραπεζική ή η τραπεζική των συναλλαγών μεγάλου ποσού. Στην κατηγορία αυτή της τραπεζικής ανήκουν η χορήγηση δανείων μεγάλου ποσού, οι τοποθετήσεις σε γερές, ομόλογα, γενικά η διαχείριση της περιουσίας πελατών και με την έννοια αυτή περιλαμβάνονται η τραπεζική των επιχειρήσεων, η επενδυτική τραπεζική, τα προϊόντα της κεφαλαιαγοράς, η ταμιακή διαχείριση (cash management), η διαχείριση των διαθεσίμων και των θεσμικών κεφαλαίων και το private banking.

Wide Area Network, WAN = δίκτυο ευρείας περιοχής. Σύστημα υλικού (hardware) και λογισμικού (software) που μέσω κόμβων πρόσβασης και αλληλοτροφοδοσίας συνδέει ένα πλήθος αποκεντρωμένων μονάδων μιας ευρείας γεωγραφικής περιοχής όπως μιας κοινότητας, μιας επαρχίας, ενός νομού, ενός κράτους ή όλου του κόσμου όπως γίνεται μέσω του Ίντερνετ. Το WAN συνήθως συνδέει πολυάριθμα μικρότερα δίκτυα όπως τα LANs και τα MANs (βλέπε όρους). Πολλά WANs είναι δίκτυα επιχειρήσεων ή ερευνητικών κέντρων που χρησιμοποιούν μισθωμένες γραμμές. Τα WANs χρησιμοποιούν διαφορετικούς και πολύ πιο ακριβούς εξοπλισμούς από τα LANs.

Window dressing = εξωραϊσμός αποτελεσμάτων. Στη χρηματοοικονομική και λογιστική, είναι η προσπάθεια που καταβάλλεται προς το τέλος του τριμήνου ή το τέλος του έτους από τους διαχειριστές χαρτοφυλακίων και αμοιβαίων κεφαλαίων με στόχο τη βελτίωση της απόδοσης αυτών πριν οι σχετικές χρηματοοικονομικές και λογιστικές καταστάσεις παρουσιασθούν στους πελάτες και τους μετόχους. Σχετικός είναι και ο δανεισμός των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε συγκεκριμένες περιόδους δημοσίευσης λογιστικών καταστάσεων προκειμένου να δημιουργηθεί η εντύπωση υψηλής ρευστότητας. Γενικά, είναι η προσπάθεια εμφάνισης ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας σαν περισσότερο ελκυστικής απ' ό,τι είναι με στόχο να προωθηθούν οι πωλήσεις τους στην αγορά ή η έντεχνη παρουσίαση μιας μη επιθυμητής κατάστασης ώστε να μη προκληθούν αρνητικές αντιδράσεις.

Wireless Access Points, WAPs = σημεία ασύρματης πρόσβασης. Μία συσκευή που είναι ταυτόχρονα αναμεταδότης και δέκτης για την ασύρματη επικοινωνία των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Συνήθως, είναι ενσωματωμένη σε ένα δρομολογητή (router) ή σε ένα κομβικό σημείο συγκέντρωσης, αποστολής και αναδιανομής προς μία περιοχή (hub) για να καταστήσει εφικτή την επικοινωνία με μη ασύρματες συσκευές και με τον εξωτερικό κόσμο.

Wireless Application Protocol, WAP = πρωτόκολλο ασύρματων εφαρμογών. Το WAP υποστηρίζεται από όλα τα λειτουργικά συστήματα. Αν και υποστηρίζει τις γλώσσες HTML, XML και WML χρησιμοποιείται ειδικά για μικρές οθόνες που συνήθως δεν διαθέτουν πληκτρολόγιο. Όσα κινητά τηλέφωνα είναι εφοδιασμένα με την τεχνολογία WAP έχουν άμεση πρόσβαση στο Internet. Πρόκειται για πραγματική επανάσταση διότι παλιότερα η πρόσβαση στο διαδίκτυο εξασφαλιζόταν μόνο μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών. Επίσης ο χρήστης δεν χρειάζεται να εφοδιασθεί με σύστημα πλοήγησης Microsoft Explorer ή Netscape Communicator αφού κάθε κινητό τηλέφωνο τεχνολογίας WAP ενσωματώνει πρόγραμμα πλοήγησης στο Internet (Wap Browser). Το WAP υπήρξε προϊόν συνεργασίας των εταιριών Motorola, Ericsson, Nokia και Uniwired Planet. Οι έρευνες άρχισαν το 1997 και τα πρώτα προϊόντα εμφανίστηκαν στην αγορά τον Ιούλιο του 2000.

Wireless electronic banking = ασύρματη ηλεκτρονική τραπεζική. Είναι η πραγματοποίηση τραπεζικών συναλλαγών και η παροχή τραπεζικής πληροφόρησης μέσω ασύρματων τηλεπικοινωνιακών γραμμών που παρέχουν πρόσβαση του χρήστη στον ηλεκτρονικό υπολογιστή της τράπεζας. Η συσκευή μέσω της οποίας παρέχεται η πρόσβαση μπορεί να είναι για παράδειγμα ένα κυτταρικό ή δορυφορικό κινητό τηλέφωνο ή ένας προσωπικός ψηφιακός βοηθός. Η τεχνική αυτή παρουσιάζει ορισμένα μειονεκτήματα όπως η χαμηλή ταχύτητα ανταπόκρισης, ο περιορισμένος χρόνος διάρκειας των μπαταριών, το μικρό μέγεθος της οθόνης, διαφορετικά σχήματα εισαγωγής στοιχείων και μικρή ικανότητα μεταφοράς δεδομένων. Με την πρόοδο, όμως, της τεχνολογίας τα μειονεκτήματα αυτά σταδιακά περιορίζονται.

Wireless Mark-up Language, WML = γλώσσα προγραμματισμού που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία συμβατού περιεχομένου με το πρωτόκολλο ασύρματων εφαρμογών (WAP, Wireless Application Protocol, βλέπε όρο). Βασίζεται στην εξελιχθείσα γλώσσα προγραμματισμού XML και αξιοποιεί τόσο τις μικρές οθόνες δύο γραμμών όσο και τις μεγαλύτερες οθόνες των μικρών φορητών υπολογιστών και των προηγμένων κινητών τηλεφώνων που μπορούν να συνδεθούν με το διαδίκτυο.

Withholding tax = ο παρακρατούμενος στην πηγή φόρος, δηλαδή πριν να εισπραχθεί η απαίτηση, όπως συμβαίνει με ορισμένες εκδόσεις εντόκων γραμματίων και ομολόγων που το κράτος προεισπράττει το φόρο με την αγορά κάθε χρεογράφου ή στην περίπτωση των εισπραττόμενων τόκων ή μερισμάτων από μετοχές όπου ο νομοθέτης μπορεί να ορίσει ότι πριν από κάθε πληρωμή θα παρακρατείται ο φόρος.

Workshop = εργαστήριο. Μία συνάντηση ειδικών που διαρκεί για μικρό χρονικό διάστημα, συνήθως μία ή δύο ημέρες, προκειμένου να συζητηθούν θέματα κοινού ενδιαφέροντος όπως το επιχειρηματικό σχέδιο, η επίλυση προβλημάτων επιχειρηματικού ή τεχνικού χαρακτήρα ή η παρουσίαση ενός νέου προϊόντος και η αποσαφήνιση των ουσιαστικών πλεονεκτημάτων που προσφέρει. Στη χρηματοοικονομική, ο όρος χρησιμοποιείται συχνά για να υποδηλώσει και τις προπαρασκευαστικές εργασίες που απαιτούνται προκειμένου να ληφθεί απόφαση σε ανώτερο επίπεδο για την εισαγωγή χρηματοπιστωτικών ή τεχνολογικών εφαρμογών ή να

προωθηθούν ρυθμίσεις ή εφαρμογές κανονιστικού χαρακτήρα. Η διαφορά του από το σεμινάριο έγκειται κύρια στο γεγονός ότι οι συμμετέχοντες παρεμβαίνουν στην ανταλλαγή και διαμόρφωση των απόψεων με μεγαλύτερη συχνότητα και πιο δυναμικό τρόπο και δεν αρκούνται μόνο στην παρακολούθηση των επιχειρημάτων των εισηγητών.

World Bank = Παγκόσμια Τράπεζα. Η επίσημη ονομασία της είναι "Διεθνής Τράπεζα για την Ανοικοδόμηση και την Ανάπτυξη" (International Bank for Reconstruction and Development, IBRD). Ιδρύθηκε το 1945 στη διάσκεψη του Μπρέτον Γουντς σαν ο επενδυτικός βραχίονας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ). Έχει 184 κράτη μέλη, περισσότερα από 100 περιφερειακά γραφεία και απασχολεί περίπου 10.000 υπαλλήλους. Το 2004 παρέσχε 20,1 δισεκατομμύρια δολάρια για 245 επενδυτικά σχέδια.

- Ο Πρόεδρος της IBRD είναι πολίτης των ΗΠΑ ενώ ο Γενικός Διευθυντής του ΔΝΤ προέρχεται συνήθως από κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διοικητική δομή της IBRD είναι παρόμοια με αυτή του ΔΝΤ. Τα μέλη, που είναι συνήθως και μέλη του ΔΝΤ, διορίζουν ένα Διοικητή και ένα αναπληρωτή Διοικητή το καθένα. Οι Διοικητές που είναι Υπουργοί αποφασίζουν για ζητήματα πολιτικής, εγκρίνουν την είσοδο νέων μελών ή αναστέλλουν τη συμμετοχή άλλων, καθορίζουν το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου και των αποθεματικών, διανέμουν τα καθαρά κέρδη και υπογράφουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τον προϋπολογισμό. Οι Εκτελεστικοί Διευθυντές εφαρμόζουν την ανωτέρω πολιτική και είναι υπεύθυνοι για την καθημερινή διαχείριση. Οι πέντε μεγαλύτεροι μέτοχοι (Γαλλία, Γερμανία, Ιαπωνία, Ηνωμένο Βασίλειο και ΗΠΑ) διορίζουν από ένα Εκτελεστικό Διευθυντή ενώ τα λοιπά κράτη μέλη διορίζουν τους υπόλοιπους 19 συνήθως μετά από διαβούλευση κατά ομάδες. Οι 24 Εκτελεστικοί Διευθυντές συναντώνται συνήθως δύο φορές την εβδομάδα για να εξετάσουν την πορεία της Τράπεζας, να εγκρίνουν δάνεια και εγγυήσεις και να αποφασίσουν για την εξεύρεση κεφαλαίων. Οι Διοικητές συναντώνται μια φορά το χρόνο ταυτόχρονα και στο ίδιο μέρος που λαμβάνει χώρα η ετήσια συνέλευση του ΔΝΤ. Η τελευταία διεξάγεται στην Ουάσινγκτον DC, που είναι έδρα και των δύο οργανισμών, για δύο συνεχή χρόνια ενώ συνήθως κάθε τρίτο έτος σε άλλη χώρα. Στις συνελεύσεις που οργανώνονται το Σεπτέμβριο μετέχουν 3.500 αντιπρόσωποι από τα κράτη μέλη, 5.000 επισκέπτες και ειδικοί προσκεκλημένοι και 1.000 διαπιστευμένοι από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Κάθε Άνοιξη συνεδριάζουν η κοινή Επιτροπή Ανάπτυξης των IMF-IBRD και η Διεθνής Δημοσιονομική και Νομισματική Επιτροπή του ΔΝΤ.

- Η Παγκόσμια Τράπεζα έχει τους ακόλουθους σκοπούς:

1. να ενθαρρύνει την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας. Συνεργαζόμενη με τα κράτη μέλη προσπαθεί να εξασφαλίσει τη θέσπιση των βασικών νόμων, τις κτιριακές και φυσικές υποδομές και την ανάπτυξη των τοπικών αγορών κεφαλαίου και του τραπεζικού συστήματος που είναι απαραίτητες για τη διενέργεια ιδιωτικών επενδύσεων
2. να παρέχει κεφάλαια, συμβουλές και τεχνική συνδρομή για την υποστήριξη διαρθρωτικών αλλαγών που στοχεύουν στη μείωση των ελλειμμάτων, την απελευθέρωση του εμπορίου, την εγκαθίδρυση υγιών χρηματοοικονομικών συστημάτων, τις ιδιωτικοποιήσεις, ισχυρά δικαιοδοτικά συστήματα και ιδιοκτησιακούς νόμους
3. να παρέχει συμβουλές στα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της διαφθοράς στη δημόσια διοίκηση που υπονομεύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών
4. να βοηθά χώρες που αντιμετωπίζουν τις συνέπειες συγκρούσεων ώστε να επιτευχθεί ταχεία ανασυγκρότηση και ανοικοδόμηση αυτών
5. να εξασφαλίζει την προστασία του περιβάλλοντος από τις επενδύσεις υποδομής
6. να επενδύει στον ανθρώπινο παράγοντα όπως στην εκπαίδευση, την εξυγίανση των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, τη διατροφή, την ανάπτυξη φτωχών αγροτικών περιοχών, τη μητρότητα και την αναβάθμιση του ρόλου των γυναικών στην κοινωνία. Σαν ο μοναδικός μεγάλος επενδυτής σε κοινωνικά προγράμματα έχει χορηγήσει δάνεια ύψους 40 δισεκ. δολαρίων για τη χρηματοδότηση 500 προγραμμάτων σε 100 χώρες
7. να χρηματοδοτεί αναπτυξιακά σχέδια.

- Η IBRD μαζί με τη θυγατρική της **IDA (International Development Association)** παρέχει δάνεια και πιστώσεις σε ποσοστό κάτω του 50% ενός σχεδίου. Το υπόλοιπο καλύπτεται από συγχρηματοδότηση άλλων αναπτυξιακών τραπεζών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εθνικά προγράμματα βοήθειας και εξαγωγικές πιστώσεις ιδρυμάτων. Η IDA που ιδρύθηκε το 1960 παρέχει δάνεια σε φτωχές χώρες χωρίς επιτόκιο και καλύπτει το ένα τέταρτο της χρηματοδότησης της IBRD. Οι δανειζόμενοι πληρώνουν ένα τέλος μέχρι 1% του δανείου και εξοφλούν το δάνειο σε 35 ή 40 χρόνια με μία δεκαετή περίοδο χάριτος. Περίπου 40 κράτη

συνεισφέρουν στα επενδυτικά κεφάλαια της IDA που ανανεώνονται κάθε τρία χρόνια. Για την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα η IBRD χρησιμοποιεί τις θυγατρικές της IFC (International Finance Corporation) (βλέπε λέξη) και MIGA (Multilateral Guarantee Agency) (βλέπε λέξη). Η τελευταία παρέχει εγγυήσεις σε επενδυτές κύρια για την κάλυψη του πολιτικού κινδύνου. Έχει εγγυηθεί επενδύσεις 5 δισεκατομμυρίων δολαρίων σε περισσότερες από 24 χώρες. Πληροφορεί επίσης τους επενδυτές για τις ευκαιρίες επενδύσεων σε χώρες υψηλού κινδύνου.

- Η IBRD αντλεί τα επενδυτικά της κεφάλαια στις χρηματοδοτικές αγορές. Πωλεί ομόλογα με πιστοληπτική αξιολόγηση AAA και άλλα χρεόγραφα σε ασφαλιστικά ταμεία, οργανισμούς, τράπεζες και ιδιώτες από όλο τον κόσμο. Τα δάνεια που παρέχει έχουν επιτόκιο τόσο για να καλύπτουν απλώς το κόστος του δανεισμού της και είναι αποπληρωτέα σε 15-20 χρόνια με πενταετή περίοδο χάριτος. Λιγότερο από 5% των κεφαλαίων της αντλεί από την εισφορά των κρατών όταν γίνονται μέλη της. Τα κράτη μέλη αγοράζουν επίσης τις μετοχές της στο μέτρο των οικονομικών τους δυνατοτήτων. Τα υπόλοιπα των δανείων της IBRD δεν πρέπει να υπερβαίνουν το άθροισμα του μετοχικού κεφαλαίου και των αποθεματικών της.

- Τα δάνεια που παρέχει η Τράπεζα κατευθύνονται: χρηματοοικονομικός τομέας 22%, μεταφορές 11%, εκπαίδευση 11%, γεωργία 10%, υγεία, διατροφή και πληθυσμός 7%, ηλεκτρική ενέργεια και άλλες μορφές ενέργειας 7%, δημόσιος τομέας 7%, διακλαδικές επενδύσεις 6%, κοινωνικός τομέας 5%, βιομηχανία, ορυχεία και τηλεπικοινωνίες 5%, αστική ανάπτυξη 4%, περιβάλλον 3% και ύδρευση-αποχέτευση 2%.

World Trade Organisation, WTO = Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ) με 151 κράτη μέλη και με έδρα τη Γενεύη. Υποκατέστησε, το 1995, τη Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου (General Agreement on Tariffs and Trade, **GATT**). Η τελευταία είχε αρχικά συμφωνηθεί να ισχύσει στη διάσκεψη της Αβάνας, τον Μάρτιο του 1948, αλλά οι διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν πολύ αργότερα. Οι συνδιασκέψεις της GATT και οι περίοδοι διαπραγμάτευσης αποκαλούνταν γύροι (rounds) και ήσαν οι εξής:

- ◆ 1st Round: 1948, Γενεύη. Την 30.10.1948 υπογράφηκε από 48 χώρες η συμφωνία ίδρυσης της GATT. Ίσχυσε επί 47 χρόνια (1948-1994) και στην πορεία προσχώρησαν αρχικά 60 κράτη και στη συνέχεια ένας σημαντικός αριθμός κρατών.

- ◆ 2nd Round: 1949, Ανεσσύ, Γαλλία, μείωση δασμών

- ◆ 3rd Round: 1951, Τορκουέη, Ηνωμένο Βασίλειο, προσχώρηση νέων κρατών μελών, μείωση δασμών

- ◆ 4th Round: 1956, Γενεύη, προσχώρηση νέων κρατών μελών, μείωση δασμών

- ◆ 5th Round ή Dillon Round: 1960-62, Γενεύη, αναθεώρηση της GATT, προσχώρηση περισσότερων κρατών μελών

- ◆ 6th Round ή Kennedy Round: 1964-67, Γενεύη. Ο **Γύρος Κέννεντυ** είναι γνωστός διότι υπογράφηκε συμφωνία για τη δραστική μείωση των δασμών των πρώτων υλών

- ◆ 7th Round ή Tokyo Round: 1973-79, Γενεύη

- ◆ 8th Round ή Uruguay Round: 1986-94, Γενεύη. Ο **Γύρος της Ουρουγουάης** είναι γνωστός διότι τον Απρίλιο του 1994 υπογράφηκε στο Μαρακές η τελική πράξη που προέβλεπε, μεταξύ άλλων, την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

- Ο **ΠΟΕ** έχει τη νομική μορφή διεθνούς οργανισμού ενώ η GATT ήταν μια απλή συμφωνία. Εξασφαλίστηκε, όμως, η συνέχεια διότι κατοχυρώθηκε η ισχύς των αποφάσεων, των διαδικασιών και των πρακτικών της GATT.

- Ο ΠΟΕ **α)** συμβάλλει στην επίτευξη διαφάνειας στις εμπορικές πολιτικές και πρακτικές των συμβαλλομένων μερών και στην εκτίμηση της επίδρασής τους στη λειτουργία του πολυμερούς εμπορικού συστήματος **β)** αποτελεί το forum για τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων για τη μείωση ή εξάλειψη των δασμών και την προώθηση των διεθνών εμπορικών συναλλαγών **γ)** διοικεί και διαχειρίζεται το ολοκληρωμένο σύστημα επίλυσης διαφορών **δ)** συνεργάζεται με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Παγκόσμια Τράπεζα για την επίτευξη μεγαλύτερου βαθμού σύγκλισης μεταξύ εμπορικής, νομισματικής και χρηματοδοτικής πολιτικής σε παγκόσμιο επίπεδο **ε)** προωθεί την αρμονική ανάπτυξη της εμπορικής και περιβαλλοντολογικής πολιτικής ώστε το περιβάλλον να μη χρησιμοποιείται σαν πρόσχημα για τη λήψη προστατευτικών μέτρων στο διεθνές εμπόριο, αλλά ούτε το εμπόριο να αγνοεί την περιβαλλοντολογική διάσταση **ζ)** εξετάζει την επίδραση των εξαγωγικών περιορισμών, των μέτρων αντιντάμπινγκ, των διεθνών στρατηγικών συμμαχιών και την προνομιακή θέση ορισμένων κρατικών εταιριών στον ανταγωνισμό και την ανάπτυξη των

ελευθέρων εμπορικών συναλλαγών **η**) στοχεύει, μελλοντικά, στη θέσπιση ή τροποποίηση των διεθνών κανόνων που αφορούν τη γεωργία, τις υπηρεσίες, τις περαιτέρω δασμολογικές μειώσεις ή καταργήσεις δασμών, τη μείωση ή εξάλειψη μη δασμολογικών εμποδίων στο διεθνές εμπόριο, την απλοποίηση και εναρμόνιση των εμπορικών και τελωνειακών διαδικασιών, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και το ηλεκτρονικό εμπόριο.

- Συμπερασματικά, ο ΠΟΕ στοχεύει στην απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου, είναι ένα βήμα διαπραγματεύσεων και παρέχει μία διαδικασία φιλικής επίλυσης των διαφορών. Ο ρόλος του για την ολοκλήρωση της παγκοσμιοποίησης είναι σημαντικός αλλά έχει επικριθεί διότι υποβαθμίζει την κοινωνική και περιβαντολλογική διάσταση.

- Οι προσπάθειες να ξεκινήσει ο νέος γύρος διαπραγματεύσεων του **Σιάτλ** το 1999 ναυάγησαν λόγω των έντονων διαφωνιών μεταξύ των μελών του ΠΟΕ αλλά και της θύελλας των κινητοποιήσεων κατά της παγκοσμιοποίησης.

- Περισσότερη αποτελεσματική ήταν η σύνοδος στη **Ντόχα του Κατάρ** στην οποία συμμετείχαν οι Υπουργοί Εμπορίου των 142 κρατών μελών οι οποίοι αποφάσισαν στις 14.11.2001: **α**) να δεχθούν την Κίνα αλλά και την Ταϊβάν σαν νέα μέλη και **β**) να αρχίσει ένας νέος γύρος διαπραγματεύσεων για τον περιορισμό των δασμών των αγαθών και των υπηρεσιών. Η Ε.Ε. επέτυχε να περιληφθούν στις διαπραγματεύσεις ενοποιημένες πολυμερείς συμφωνίες για το περιβάλλον όπως αυτή που αφορά το Πρωτόκολλο για τα βιολογικά προϊόντα και να συζητηθεί η βελτίωση του επενδυτικού κλίματος για τις διεθνείς επιχειρήσεις όπως και η θεσμοθέτηση Κανονισμού για τις πολιτικές ανταγωνισμού. Οι ΗΠΑ υποχώρησαν και δέχτηκαν να συζητηθούν μέτρα αντι-ντάμπινγκ. Ο νέος γύρος διαπραγματεύσεων, που στοχεύει εκτός των άλλων στην εξάλειψη δασμών ύψους 700 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ, θα κλείσει το 2005. Στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων για τον γύρο της Ντόχα, επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ των 147 τότε κρατών μελών στη **Γενεύη την 1.8.2004** με βάση την οποία: **1**) η Ε.Ε δεσμεύθηκε να εγκαταλείψει τις εξαγωγικές επιδοτήσεις στα αγροτικά προϊόντα χωρίς όμως να τίθεται συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα **2**) οι ΗΠΑ δεσμεύθηκαν να προχωρήσουν σε κατάργηση των έμμεσων εξαγωγικών επιδοτήσεων και να περιορίσουν τις επιδοτήσεις στο βαμβάκι **3**) οι αναπτυσσόμενες χώρες υποσχέθηκαν καλύτερη πρόσβαση στις αγορές τους **4**) συμφωνήθηκε ότι οι διαπραγματεύσεις θα συνεχισθούν για την απελευθέρωση του εμπορίου των βιομηχανικών προϊόντων.

- Προηγούμενα, η σύνοδος στο **Κανκούν του Μεξικού** (10 με 14 Σεπτεμβρίου 2003) απέτυχε να καταλήξει σε συμφωνία.

- Στη σύνοδο του **Χονγκ Κονγκ** (13-18/12/2005) που διεξήχθη εν μέσω διαδηλώσεων κατά της παγκοσμιοποίησης με 97 τραυματίες και 900 συλλήψεις, τα 149 τότε κράτη μέλη του ΠΟΕ συμφώνησαν για τη σταδιακή μέχρι το έτος 2013 κατάργηση των επιδοτήσεων των αγροτικών προϊόντων των πλούσιων χωρών και τη δυνατότητα των πιο φτωχών χωρών να εξαγουν το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων τους προς τις πλούσιες χώρες χωρίς δασμούς και ποσοτώσεις. Συγκεκριμένα: **α**) οι επιδοτήσεις των εξαγόμενων γεωργικών προϊόντων των πλούσιων κρατών θα καταργηθούν προοδευτικά μέχρι το 2013 με εξαίρεση το βαμβάκι που θα καταργηθούν το 2006. Η συμφωνία σέβεται την κοινή αγροτική πολιτική της Ε.Ε. Ειδικά για το βαμβάκι, δεν προβλέπεται να υλοποιηθεί η συμφωνία από την Ε.Ε μέχρι το 2006 αλλά αργότερα στα πλαίσια των αποφάσεων για την κοινή αγροτική πολιτική **β**) καλούνται οι φτωχές χώρες να ανοίξουν τις αγορές τους στον τραπεζικό και ασφαλιστικό τομέα χωρίς όμως αυτό να είναι υποχρεωτικό **γ**) μειώνονται οι δασμοί που επιβάλλονται από τις πλούσιες χώρες στα προϊόντα τρίτων χωρών με προτεραιότητα τη μείωση των πιο υψηλότερων δασμών **δ**) οι λιγότερο αναπτυγμένες χώρες θα εξασφαλίσουν απαλλαγή από τελωνειακά τέλη και ποσοτώσεις για το 97% των εξαγομένων προϊόντων τους μέχρι το έτος 2008. Όσον αφορά το υπόλοιπο 3%, οι πλούσιες χώρες θα μπορούν να μπλοκάρουν περίπου 400 προϊόντα.

- Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε στις συνόδους της Ντόχα και του Χονγκ Κονγκ, οι διαπραγματεύσεις για την εφαρμογή των μέτρων είναι ιδιαίτερα σκληρές, με τα κράτη μέλη να προσπαθούν να επιτύχουν τους καλύτερους συμβιβασμούς για την προάσπιση των εθνικών τους συμφερόντων.

Worldwide Interoperability for Microwave Access, WiMAX = παγκόσμια συμβατότητα για την πρόσβαση μικροκυμάτων. Είναι μία πρωτοβουλία και συνεργασία αποκαλούμενη WiMAX Forum που συστάθηκε το 2003 με στόχο να επιτύχει τη σύγκλιση της συμβατότητας μεταξύ δύο δικτυακών προτύπων: α) του HiperMAN που προτάθηκε στην Ευρώπη από το Ίδρυμα

Ευρωπαϊκών Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (ETSI, European Telecommunications Standards Institute), και β) του 802.16 που προτάθηκε από το ίδρυμα Ηλεκτρικών και Ηλεκτρονικών Μηχανικών (IEEE, Institute of Electrical and Electronics Engineers). Η πρωτοβουλία αυτή επέτυχε τη λειτουργία του WiMAX που είναι ένα ασύρματο πρωτόκολλο ταχύτατης επικοινωνίας το οποίο εξασφαλίζει τη σύνδεση προσώπων ή επιχειρήσεων σε απόσταση μέχρι 50 χιλιομέτρων. Η κυριότερη εφαρμογή του είναι η ασύρματη σύνδεση με το διαδίκτυο με θεωρητική ταχύτητα 70 μεγαμπίτς ανά δευτερόλεπτο δηλαδή 35 φορές μεγαλύτερη από το ADSL (βλέπε όρο DSL).

Το WiMAX έχει δυνατότητα προσφοράς ευρυζωνικών συνδέσεων μεταξύ 1,5 και 5 Mbps με ασύρματη μέθοδο και είναι ιδιαίτερα χρήσιμο στην ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας και σε περιοχές που λόγω γεωγραφικών συνθηκών δεν είναι δυνατόν να αποκτήσουν πρόσβαση σε αυτήν με την ενσύρματη επικοινωνία.

Μέσω της εφαρμογής WiMAX επιτυγχάνεται πρόσβαση και σε πιο σύνθετες υπηρεσίες όπως αυτής της triple play η οποία περιλαμβάνει: α) φθηνές ή δωρεάν τηλεφωνικές κλήσεις από τον Η/Υ μέσω του διαδικτύου (Internet) β) τηλεόραση μέσω διαδικτύου και γ) υπηρεσίες ADSL.

World Wide Web (www) = παγκόσμιος ιστός. Είναι η εφαρμογή που δίνει τη δυνατότητα να διαβάσουμε σελίδες στο Internet. Για την ευκολότερη πρόσβαση στις ιστοσελίδες, οι χρήστες χρησιμοποιούν συνήθως ειδικό λογισμικό (browser) όπως είναι ο Internet Explorer και ο Netscape Navigator. Η εφαρμογή παρέχει τη δυνατότητα συλλογής διαθέσιμων πληροφοριών στο Internet, συνδεδεμένων με συνδέσμους, ώστε ο χρήστης να μπορεί να μεταφέρεται από το ένα έγγραφο στο άλλο. Οι ιστοσελίδες εμφανίζονται με τη χρήση προγραμμάτων φυλλομέτρησης του ιστού (Web browsers) που μπορούν να εμφανίσουν κείμενο, εικόνες, ήχους, κίνηση, και βίντεο. Επίσης ονομάζεται απλά Web (Ιστός), WWW και W3.

Write-back = ενημέρωση ή διόρθωση λογιστικής εγγραφής.

Write-down = λογιστική εγγραφή που μειώνει την αξία περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης λόγω μείωσης της αγοραίας αξίας αυτών που προέκυψε από αποτίμηση. Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνει το μηνιαίο δελτίο της ΕΚΤ, είναι μία προς τα κάτω προσαρμογή της αξίας των καταχωρημένων στον ισολογισμό των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (MFIs) δανείων όταν αυτά τα δάνεια έχουν καταστεί μερικώς ακάλυπτα.

Write-off = λογιστική εγγραφή που μειώνει την αξία των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης μέχρι μηδενισμού λόγω δαπανών ή κόστους όπως είναι η περίπτωση της μείωσης που επέρχεται από τις αποσβέσεις ή τη μη αποπληρωμή των υπολειπόμενων δόσεων ενός δανείου οπότε αυτές χαρακτηρίζονται σαν οριστικά ανείσπρακτες και μειώνουν τη λογιστική αξία του δανείου. Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνει το μηνιαίο δελτίο της ΕΚΤ, είναι ο μηδενισμός της αξίας των δανείων που είναι καταγεγραμμένα στον ισολογισμό των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (MFIs) όταν αυτά τα δάνεια έχουν καταστεί ολοκληρωτικά ακάλυπτα δηλαδή οριστικώς ανείσπρακτα.

Write Once, Read Many, WORM = τεχνολογία αποθήκευσης δεδομένων που επιτρέπει την εγγραφή για μια μόνο φορά στοιχείων σε δίσκο που είναι μεν αναγνώσιμος πολλές φορές αλλά δεν είναι προσιτός για παραπέρα καταχωρήσεις ώστε να μην αλλοιώνονται τα στοιχεία της πρώτης εγγραφής (readable but not rewritable).

Write-up = λογιστική εγγραφή που αυξάνει την αξία των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης λόγω αύξησης της αγοραίας αξίας αυτών που προέκυψε από αποτίμηση.

Wrong-way risk = κίνδυνος δυσμενούς συσχέτισης. Είναι ο κίνδυνος που υλοποιείται όταν η έκθεση προς ένα αντισυμβαλλόμενο συσχετίζεται δυσμενώς με την πιστωτική ποιότητα αυτού. Το είδος αυτού του σημαντικού κινδύνου πρέπει να παρακολουθούν οι τράπεζες και οι εποπτικές αρχές καθ' όλη τη διάρκεια της σχετικής συναλλαγής. Υπάρχουν δύο τύποι αυτού του κινδύνου:

1. Specific Wrong-way risk = εξειδικευμένος κίνδυνος δυσμενούς συσχέτισης. Προκύπτει από ολιγότερο δομημένες συναλλαγές όπως για παράδειγμα είναι αυτές που είναι ασφαλισμένες (collateralised) από μετοχές του αντισυμβαλλόμενου ή τρίτου προσώπου.

2. General or Conjectural Wrong-way risk = γενικός ή συγκυριακός κίνδυνος δυσμενούς συσχέτισης. Προκύπτει στην περίπτωση που η πιστωτική ποιότητα του αντισυμβαλλόμενου μπορεί για μη ειδικούς λόγους να συσχετίζεται με ένα μακροοικονομικό παράγοντα ο οποίος επηρεάζει επίσης την αξία των παραγώγων συναλλαγών. Για παράδειγμα, οι διακυμάνσεις των επιτοκίων προξενούν αλλαγές στην αξία των παραγώγων συναλλαγών αλλά ταυτόχρονα επιδρούν και επί της φερεγγυότητας του αντισυμβαλλόμενου. Ή όταν ένας αντισυμβαλλόμενος, που δραστηριοποιείται σε μια αναδυόμενη οικονομία, όπου υφίσταται κίνδυνος χώρας (country risk) και πιθανόν συναλλαγματικός κίνδυνος (currency risk) ο οποίος συνδέεται με τον αντισυμβαλλόμενο χωρίς, όμως, να μεταβάλλεται η φερεγγυότητα αυτού.

WXGA, Wide Extended Graphics Array = ευρεία και εκτεταμένη γραφική παράσταση. Αποτελεί μία κατηγορία της επίδειξης XGA (βλέπε όρο) με μία ευρεία ανάλυση που είναι επαρκής για να δημιουργήσει ένα μέγεθος εικόνας 16:9. Μία επίδειξη WXGA έχει 1.280 μέχρι 1.366 οριζόντια pixels και 720 μέχρι 768 κάθετα pixels που χρησιμοποιούνται για να συνθέτουν την εικόνα που εμφανίζεται από τον προβολέα (projector).